

ЗАМАН

ГАЗЕТ 1924 ЖЫЛДАН
БЕРИ ЧЫҒАДЫ

КАБАРТЫ-МАЛКАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

БАҒЪАСЫ
3 СОМДУ

БУШУУ

Россеини биринчи Президентин ахыр жолгга ашыргандыла

Кабарты-Малкар Республиканы Президентин Арсен Канокос Россияни биринчи Президентин Борис Ельцинин азырауу башуулу церемониясына кыатышканда, 2007 жылны 25-чи апрели Россияни битеу миллеттерини башуулу коню-

не саналганы бля байламлы КМР-де да кырал байракча бля бир кесек энишег тошорюлгенди, коюкю-оюн мероприяттиля бардырмазгга оюу этилди. Бардырмазгга оюу этилди. Бардырмазгга оюу этилди.

Бийик даражада

Россеини биринчи Президентин Борис Николаевич Ельцинин Москвада Кутургулуучу комиссиянда адама бля сутканы жуукларына, акчуларына кыагы сиз бергенден, дин ахула Аллахдан арга жаннет тилеу эткенден сора, аны Новороссийскте да асырауу церемониясы болганды.

не санаргга, телевидение, радио бля оюнкоюлг берилуучу тийиштикте кеси, кыралны башчысына, баш маганалы оюула этенини оюсонден информация этерди.

Россеини биринчи Президентин ашыргыга аны тош кыралны шуваклары да келгенди, ултуны кабарчы президентин Билл Клинтон кой бичеси бля, Германияны ангорынны канцлери Герхард Шрэддер, Италияны алгынынны премьерини Сильвио Берлусконни эм кеп башхапа.

Россеини оюучулары Борис Ельцинин ахыр жолгга ашыргыну бийик кырал даражада бардырмазгга оюу этгенди эм аны асырагын коню кыралны башуу коню-

Президентин асырагы алында башуу митинг болганды. Анда кыралыбызны башчысы Владимир Путин эм башхапа алында сапа турлузмин нарда саутуладан сапат бергенди.

Кырал жумаша

Владимир Путин Федеральный Жыйлыгга Посланысы

Кабарты-Малкар Республиканы Президентин Арсен Канокос бөгөн, 26-чы апрельде, конюз оюн сагатда, Кремльни мер-мер залында РФ-ни Федеральный Жыйлыгууу палаталары бирге бардырылган жыйлыгына кыатышканда, Анда Россияни Президентин Владимир Путин Федеральный Жыйлыгууга хар жыл сайын этилуучу төрели Посланысы бля алышканды. Посланында ол бара турган жылда эм жуук перспективада ич эм тыш политиканы оюсонден кесини баш позициясына кыатышканды.

Россеини биринчи Президентин Арсен Канокос бөгөн, 26-чы апрельде, конюз оюн сагатда, Кремльни мер-мер залында РФ-ни Федеральный Жыйлыгууу палаталары бирге бардырылган жыйлыгына кыатышканда, Анда Россияни Президентин Владимир Путин Федеральный Жыйлыгууга хар жыл сайын этилуучу төрели Посланысы бля алышканды. Посланында ол бара турган жылда эм жуук перспективада ич эм тыш политиканы оюсонден кесини баш позициясына кыатышканды.

Россеини биринчи Президентин Арсен Канокос бөгөн, 26-чы апрельде, конюз оюн сагатда, Кремльни мер-мер залында РФ-ни Федеральный Жыйлыгууу палаталары бирге бардырылган жыйлыгына кыатышканда, Анда Россияни Президентин Владимир Путин Федеральный Жыйлыгууга хар жыл сайын этилуучу төрели Посланысы бля алышканды. Посланында ол бара турган жылда эм жуук перспективада ич эм тыш политиканы оюсонден кесини баш позициясына кыатышканды.

МАГНАНАЛЫ ИШ

Айнытуу программабыз ара шахарда керпозполгенди

24-но апрельде Москвада РФ-ни Регионланы айнытуу министрствосунда Кабарты-Малкар Республиканы 2022 жылгга дер социальный-экономика айнытуу онгарына кыралганды.

Ана бля шагьерте эте, КМР-ни Правительствоууну Председатели Андрей Ярин республика башчылары бля Кабарты-Малкарны ахшы атын кытайры, ол жетишпеге айны барган, жашаргга, согурусга да ышанышкы эм кыркуучу а регион болганына ийандалар коню кыатышканга берилген чертип айтады.

мамланса, республиканы экономикасы терж окуяна бошкунда ич андан ары тутуучу айнырыкты. Ич продукт 9,6 процентте воле барлыкты, ишчилени саны 25 процентден 6 процентке дери азайырыкты, орталык иш хакы а 4 кереге өскөрдү, регион бля бюджет кери фискалдык бля 66 процентте жалпы тышкыныкты (бусагата ол 22,6 процентди).

Жуук ошбы жылда республиканы оюучулары ишчи жерге кеп сагда ачылышы экономика бөлгөнлени айнытууга артыкта улуу коч сагырга дейди. Премьер-министр айтанга кере, аллай мадарла бюджет сферегга налогланы не кыадар кеп тошорюлгени өр-бөлгө этерди. Регионубу башхапанды не бля айрымга болганыны оюсонден айта, ол бек алгга элберий, ол сагда бийик тау жерлерини да, газ бля 100 процент чакыре бийге жалчылаптылар. Ич оюу мулобокко ич айныган, адамланы согуларын куаргга улуу онугуб, аны хайырла-

Регимюу айнытууу баш онгарына ол туркимени, эл ичкюк шайыр жарашыруу эм курулуш материалла чыгарууу саналганды. Ма бля бөлгөнлени ичте предпринимательствону ишчи тап куармай айныртуу амал жоккуу дегенди. Алда улуу мулоблени азыкчаларын азе алыны, ол боптон бек керек болганы ачык көргөндү. Сөзюнчү, эл ичкюк улуу предприниматери жалкы жаланда 10 проценти ишлейди, ана чыгаруу продукция да 15 проценти тутуды.

Белгиленген мадарла тамаганалы ишчи тап куармай айныртуу амал жоккуу дегенди. Алда улуу мулоблени азыкчаларын азе алыны, ол боптон бек керек болганы ачык көргөндү. Сөзюнчү, эл ичкюк улуу предприниматери жалкы жаланда 10 проценти ишлейди, ана чыгаруу продукция да 15 проценти тутуды.

Инвестиция

Ахшы атламла

Россеиде инвестициялы агентстволары миллет ассоциациясы куарганды. Аны баш мураты регионда бардырылган проектте тыш кыралдан инвестиция болушук алынуу жалчытууду.

«Нальчик» курортун алгынын даражакга жетдири эм гидроэнергетиканы объектлени ишлеу бардыла. Кабарты-Малкар арга тышкыдан болушук этюно бля федеральны министрствону куарууна берилди. Бюгонюкко тыш кыралны инвесторланы куаруларына бир неча проект жазыр этиле турды. Аланы санында Минги тауу тийренин айнытуу,

«Нальчик» курортун алгынын даражакга жетдири эм гидроэнергетиканы объектлени ишлеу бардыла. Кабарты-Малкар арга тышкыдан болушук этюно бля федеральны министрствону куарууна берилди. Бюгонюкко тыш кыралны инвесторланы куаруларына бир неча проект жазыр этиле турды. Аланы санында Минги тауу тийренин айнытуу,

Тикаланы Фатима

Тикаланы Фатима

Артха угуй, олгга кьораргга керекди

Доклада Север Кавказда политика болууга эм бир регионда мамырлык, келишулюкно саклауда эм бергитуде «Аланы» маганасына, халкыны шувулуларын кочкючидириге эни э бурлулганды. Россияни бирлигини мурдоу орус халк болганы барыгыга да белгилди. Аны кеп өмюрлук тарыхы эм культурасы Россия Федерацияны халкларын бириктирди, кыралда политика тутуучулукту, мамырлыкты жалчытадыла. Болсада, РФ-ни субъектлери араларында, адам санлары эм жерлери бичемери не да кыармай, темглини принципи жашауда алжусуз бардырылган тогзе санайды деп чертеди докладчы.

Экономика, дегенди андан ары Бейпел улу, кыагы кыралны эм обществоу да жашууу баш маганасын туткан кесегинди. Ол сагыга астыла эм бир турлоу политика мураттары бардыла, аллайдыла. Бизни кеп миллет-

ли республикаларыбызда халкыны барыга да бир ичкюк онгга куаргырга кереклик деген, «Алан» ол ыны тутуп бардырады. Хар территорияны да эни иелери болганын тергеуге алмай кыаргга ахырыда жарыкты тоюлду. Емореден бери кеслери жерлеринде жашап келгенлени сейирлерине сутанаклыкты этиуно жулун чорт кесере кереди. Регион арлы организация жерлени сатыуга арталдык кыакуду. Нек дегенде, сөз ючюн, бизде аланы сатып алырга кыларындын келликке хазна жолудула. Тышкыдан келип, бу эзде, бу районда, тап бля республикада жашамагына, алай ахчалары кеп болганы, жерлерибизни кылоггы этип кыаргакыдыла. Бир бир адалды, арда андан не келпигини сагышын этпей, шибдо кылууба бир ахчык сатаргга хазыр болуп турардыла. Мени оюмуга кере, дейди докладчы, кырал вла-

Акча

Терекле салгандыла

«Едина Россия» партияны Кабарты-Малкар регион бля оюмонде ишленгеле битеу республиканы суботкинни Кременчук-Константиновскке эзде интернет школда вьдургенди.

Шефлик этген учрежденини кесини, тийрени да тапландыруу иште партианы жер-жерде бөлгөрине ишленгеле, жаш гвардиячыла да кыатышкыга сойгенди. Интернетта турганыла да бир жанында кыалгандыла. Бир неча сагытка кеп жууш тышкырга кыладан келгенди. Эски токугючле кетерилгенди, аланы орунлары терекле салынгандыла, бояу, тыгтыр сюртөнгенди... Кмысхасы, сабыле ойнауу майданчыла жангырталгандыла, школуу тегерте айбат болганды.

Суботник куру тийрени тазалуу бля чекленип кыалганды, интернетта дагыла бля селенчире, аланы ахшларын билрге да ол бергенди. Ишлери бошашкыларындын сора уа сабылге, чынтты неслеч, кыонакылага жууклаган, ойнаган отууларын да кьрготкенди, окууларындын, жашууларын да хашар айткандыла, грамоталары бля махтангандыла.

Маина ШУРДУМОВА, «Едина Россияны» КМР-де бөлгөнлени куудулыкчуу.

Тиширүү эм Бизнес

Адамлыкды мени да башы

Бу жашауда өмюрлук бир зат да жокку. Байлык, харакет-барысы да келе, кете турган затлардыла. Тонен кыларынды самагы болмагында, башхап ишленгеле, тез жолго тошолгеле, болгонюкко бойга, жетишимилге да болалыкыдыла. Алай, жорыксы, ол жетишимилгинди кытуруу, кеслери кишиге тен этмей, селенчире, башхапа бля сапалашырга окуяна коюсемгенде да кьдидиле.

Турпу, мени ишлети кереди. Бир ай тентги озгандан сора ишчи сарын анылап башлайла. Кеп да бармай алгызиде кеси коню бля токен ачама. Кашхатауда району токенни да аренада алып, тент кызым Башиланы Лейла бля бирге, жон сайын тоштен ахчакга кыуана, ахшы умулга эте ишлейби.

Бизне ишчюу иверени, ичинде, жашууунда не жетишимилге жеткен эсе да, ксан кетирмейди, тоне-но конюн да умтулды. Мени оюмуга кере, ма одуу адамлык.

Саты-алууга, бизнесге да жолу мени тамата кыарында хуой салганды. Болон да аны бля барам.

Бек алгга ол, Бабуентде кесини юйюно кыатыда токен ишлеп, ичин да товардан топ-

КЪЛТУРА

Оштон жыл «Балкар» кырал тейсеу ансамбль Москвада П.Чайковский атлы концерт залда кесини програмасын кьрготкенени оюсонден бизни газет да жазып, «Кабарты-Малкар» телевидение де берүү кьрготкөт эди.

12-чи номерли училищени бошганма. Алай бюгонюкко коню эм заманын ичкюк кере уа Белгородтагы сатуу университети Нальчикдеги филиалыны экономика ишчилери бөлгөнлени хазырлаган бөлгөнлени бошгаргга тошгенди.

«Банккырыла Москваны, Санкт-Петербургу да кыуандырырга муратлыды»

Борис Ельцинин президентлик ишине сиз не бога бересиз?

Чакды энтта мени алма терегим

Бауман атлы училищеге алынгандыла

450 жылдык

Кыбарты-Малкыр кеси ыргыздыкы бля Россияге кыошугуны бийик 450 жыл болады. Бу байрмны 400-жылгыкы белгилениген заманда жак олдма эдн пенсиячыдына, апала, ыннало болгондыла. Мындн 50 жыл алга ол кыуачаны эки кырандын халкы - кыбарты бля малкыр халкыла - бирге бардыргында. Аны юсюндн бир кыуаму халкыла уушкы этгенме. Ала ол ююлднн ыргызлык эм этемлик бля эгердиле.

ну онуну классында окуй адим. Кеси энчи ол ишлеге кыатышмаган эсе да, хар жаш адамны республикасы ючюн, халкы ючюн этемлиги бийикте кеторюлдн. Кууачаны бызы чеги жою ады апай. Бам, ол жи байрам да - малкыр халкыны тууган жерине кыайтханы эм 400-жылдык да - бирге кыошугуналары ючюн болур ады. Айтхылык малкырлы кыоубузу

Бепайланы Сергейни да ары дери танымалыма. Репетицияда аны жырлаганына, аллай жырчыла болганына, аллай кыуангандан, бийик кыошугуна гена болуп, аллай тынгылганма. Ол чарайлы, сюйдолмо туулу жак «Галапауну» жырлаганында, келмом туул, жырларгынын лети эки. Алай так эм, белек ан адик биз аны тилбизге, ата-бабаларыбын от жагыларына. Арта ол жыры мен радио бля кеп кере эшиткенме. Бепай улу аны Москвада Улуу театры сахнасында да айтканды.

РФ-ни Жазычуларыны эм Журналистерини соозларыны члени, КМР-ни културасыны сыйла кылуучулары Учуналыны Ануор республикада белгили адамды. «Шайтан добууну жокерден», «Жашууну шоркочу», «От барманы жолу», «Улуу Ата журт уруш», «КБЧНОчлорк бля артка кыайтуу», «Биреуно эки гыркын» (ала барысы да кыра сз бля жазылгандыла).

«Сюргонно бушуу дастаны», «Кыла позор» эм «Хусейини хатары» позмалары бля белгили болгонды. Биринчи эки чыгармасы уа орус тилде энчи кичи болуп басмааланганды. «Заман» газети окуптуулары шашырайдыла Ануорчы чыгармалары бля. Басмалы алууну жангы намуларына басомалыбай.

Улуу театр да "Галапауну" эшиткенди

Виктор Пахов, олганыны медик, пенсиячы:

1957 жылда мен медуцильни ючюн курсунда окуй адим. Бениркенда эомде кыатыгы - байрамгы хазырланган кондеде таулу жашла бля шашырай болганым. Темир жол вокзалга барып, келчончюлюден кыайтхн малкырлыла таибере бек сийманын шубу бирде, теңгерим бля бирге алы ашыра, Волный Ауулга, Хасанияга, Акь-Сууга барыучу адик. Таулу кыарт кыатын, повоздан тошоп, башын жерге салып жаткым да бюнд да кзз алпында турдым.

Суратта: Бепайланы Сергей (онг жанында) бля Татуланы Шарарудини Москвада Чайковский атлы концерт залда жырлайдыла. 1957 жыл.

Аппайланы Владимирни бля Кууиланы Борисни андан бери таныйма. Борис бля бирге 400-жылдык байрамга хазырлануу бля байлалыла релетицияда атыла кыатышканма. 1957 жылда, жашуудан биринчи кере, Москвада, Кызыл майданда болганымны, нелеримни бля бирге Улуу театрга барганымны юрөкк кеторюлдүк. Этемлик бля эсимне тошорчонме. Ара шахарда миллетий мильерибиз бля айланганда, бизге келчончю сейришин кыарай эдиле.

Битеу ол затланы эсе тошорчонин 450-жылдык бля байлалыла. Бизни халкыларыбын шубу-гулукларыны ючюнчолгон, Кавказда мамырлык, келишүүлүк сакьланганларын, кыбартылыла бля малкырлыла өмюрөдөн бери да

акшы кыонакбайла бля келгенлери жангыдан келюртоткере керекбиз.

Шашуаланы Тахир, журонист: Бизни жак ол тепсеу кырал ансамблибиз 400-жылдыккыла хазырланган заманда мен Долгиске Марко Воевок атлы орта школ-

Кыазийланы Билгяны юсюндн абданпадан эшитте турганыма, кемси а биринчи кере ол кондеде кергенме. Мага, кеп болмой скрптондон кыайтхн жак адамгы, малкыр музыканы, малкыр жырлары эшиткенге кыалгы жычууну керюнгөнүн айтып алыатхылык тоюлгоме.

Тамара Тхамкова-Ишопурова

КМР-ни Миллет библиотекасыны ишчиси - Кыбарты-Малкырлы Россияге кыошугунаны 400-жылгыкына атылып, Кыбарты-Малкырлыны Москвада декадасына хазырлануу кыастуу бара турганы ма манда мен педиституну биринчи курорн бошоганым да, Декадагы республиканы жак тилоу хору кыатышыргын билгенбизде, кыуачаныбыз ичкыбиз сыйынай эди. Бизге, жаш адамгы, хар зат бек сейр эди: музыкна максамла, репертуар, хорну тамасы Николай Паховым эм композитор Вану Мурадели бля тыншы ханьбиз эм д.к. Мурадели келип, хорга «Кабардыкка» деген жырны жазган ады. Улуу театрга биз ол жыры айтаньбызда, порюлдөн кыраа урулгандыма.

Эки улуу байрам - Кыбарты-Малкырлы Россияге кыошугунаны 400-жылгыкы эм малкырларыны тууган жерлерине кыайтханын - бир кезиге тошоп, бизни келючончо келге кетюргн эдиле. Бюнд а биз 450-жылдыккыга хазырлануу бля кыатышкы да кууачаныбыз эм республикада жашаганылары барыны да бирлирини, шубукулларыны байрамчы бардыргыларыны ишекимни жокчу.

Басмага МАХИЛАННЫ Аизза хазырлайганды.

Таулада өмүрлорк кыалапа

Малкыра өмүрлорк кыалапа, Туралга жаунда кыарала, Бораны желдеде тарала, Ташауда уа уруш жарала...

Эргетпеле согган жылпаны, Хорданы юсюндн жарланы, Эргетпеле жегер жашланы, Житгилж ишлерин ала ны.

Малкыра өмүрлорк кыалапа, Кыатырдында эки кыабрала, Алада жигиле, батпырла... Эмүрлорк жукудалла ала.

Таулары кыоруулай өлгенге, Малкырагы сен жаша дегенге, «Таулу халкы, сен жашай!» дегенге.

Берсин Аллах санга тюз аксыл Улуу атам Озургууега. Минги тауну кыары акды, тазады, Малкыр халкыны жорени да алайды: Дуу таркын ол ачык кеден кыарайды. Ез тарткын энчи юсю жазары.

Минг жылпаны ауганды агушпадан, Тас этпийки илметпелени, илетени. Эсе туту хар адамын, жиптин, Сыгып, оот чыгара келди ташпадан.

Башурамаалында малкыр халкысы, Сен жараткан хар жашыны да хар хакы - Олду, кылуулук этюине бары ала.

Берсин Аллах санга энтра тюз аксыл, Жер жоюонда тас болмай жашары. Зорлуук деген а кетсин, артка кыайла.

Табалдыкымы жарар зат? Бу дуньяга кемчи келдик, эртемчи? Ини рдеми кзз ачык, эртендеми? Нелжаратыгырдыкы, неди Бору буз? Хар затка да жеталдымы кыоубуз?

Ишлемдн шакарла адамалары? Акшы жашуу кыошугуны апала? Жолпаны ылардыкы, килор салгып? Халкы жашара, ишмен хайыралы п?

Сабан сюрор, өсюрдорюкюо мирзеуно? Чындагыкымен жолуна килеуно? Табалдыкымы халкыбызга жарар зат? Табалдыкымы, ол минерми бораакь ат?

Билми берип өсюрдорюкюо жашланы? Эр кишиле аталдыкымы алапы? Малкырма болуп туруура кыалапын. Хар палахдан сакьлан турура халкыын.

Огьесе бошунамы жаратылдыкы? Барамалын, жарты жолдамны кыалдыкы? Борчубууну унуттуму кыойганбыз? Аны да жарты жолдамны жойганбыз?

Аз болгудуму минг жыр такьсакы да санга, Алпаныны сыйлы суусайы - айран. Дарман кийбик жерги келдин сен жанга, Жыдууну кийбик келген болуруму айдап?

Кыш суугуу кыолумда

Кыш суугуу кыолумда - кыар гулмак, Жаз жылууну сезип, эрий барайк. Кыар гулманын жолубуз эсе жер, миммакь-акь, Кыла азда тохтамайды.

Кыш суугуу кетгениче кетерми Жер юсюндн урушланы кыуача-жаша, Жай жылууу келгениче келерми, Узакь болду мамыргыныкы жагасы...

Нере даулашбыз да биз? Барыбызга да жаньж эсе жер, Барыбызды да атабиз эсе жер, Барыбызды да жанабиз эсе жер, Жашуу этер онгубуз эсе жер, Ашы да, сууну да бере эсе жер, Имини, аманы да биле эсе жер, Ол эсе тууган журтубуз юйюбоз.

Да сора неге даулашбыз да биз? Кен да барыбызга жанга бир эсе, Барыбызны бирча жылгыта эсе, Кечелени бир ай жаргыта эсе, Барыбызга да бир танг ата эсе, Кылуулук да бир Аллахча эте эсек, Адамлыкьга бау ура келе эсек, Да сора неге даулашбыз да биз, Хар нере башчы туюлбозомо да биз?

Бийикден зурнука ауазы... Бийикден зурнука ауазы Чыбарды жолга аюусу, Жорени таралта, ачыта, Эшитиледи, кайта да кыайта.

Чыбарды жолга - узакьга? Кыр ююнге кел, дейди, - жаштыгырдыкы. Кеп, делди, тилеиди, кеп, делди, Жашлыгырдыкы кыалайды, кеп дейди.

Сюймектик жарыткан ирилге, Насыллы, жүксүзү кечеле, Жашууга жол ачкан эртенге, Кыатымда, кыялчан, тенгле.

Тоймоду кыч кынааты атым, Дуньягы сыйымсы мурамы... Шашылмы, кыандын сен узакьда, Кыазада...

Боронлы жолда... Бийикден зурнука ауазы Чыбарды жолга аюусу, Жорени таралта, ачыта, Эшитиледи, кайта да кыайта...

Боронлы жолда... Жетмиш жылны келдим боранын жолда, Кеп затланы келгенге тозде, Жаргы ююрге да болду кыюнда, Саргышарым кеп эдиле башымда.

Айланчлада жел аямый сорюнде, Ызымдан а ит жыйын юргенде, Жыгылмадым, жолда ауп кылымдым, Аны ючюн кишиге дау салмадым.

Бешкылдыкка ата ыздан жиялдым, Сабийлиде өксюзюкюо сынамды, Андан сора тоналдым, кулак болуп, Айланчлар жер шугулан жюрөк толул.

Сатдыла, торкта салып, малын, Кыыйн эди кетюргөн мотлоп, Азы юнюн, Кыастандым, Жыл да озмай, кыастандым элимден, Айырдыла мени сойген жеримден.

Саулбон Хасания - кыонакь этки Кыала халал-болушукьга терж жетди: Көпгө сойом, алдыпа эл нелерге, Сзб да айтмай, кыошуду эл тереге.

Чайкыды энтра мени олма терегили

Чалпыкычына, ол агачны жюйдю, жююркы да туюлды.

Халкы байлыгы аяк тобо болгонды, Агыч ики бетизденен толганды. Жюжюкьлык терекини кыардыла, Зыгытны да аямый уурдыла.

Кыардыла, аямый кыардыла, Паркет кыанала этил жыдыла, Отуу жаркыла этил сатдыла, Саталмасыла - отха аталды. Сызгыралла, кыуанч эте, быч хыла, Чынарланы туморулайдыла ала, Эмени да тууралдыла аюусу, Нартуубыз жылуу эте тауусу.

Тертизгили Жыл башланды энтра да, Малкырагы да келсин, Аны бля тынчылкы, монгулкы да келсин. Кеп кыыйналган мени өйчүлүм халкымын, Бир Аллахым жашуу этер он берсин.

Энтра бир танг атыт. Башланды аруу юм жорибизде, Жаны юйорно кууанч тоо барды элибизде: Кыар кыагалыла, тейсеиди, ойнайла элилерим. Муратыгыны берсин Аллах, багылы жерлешерим.

Бундыра узакь жолго келгенге, Келгилдик, жушулуугу да келгенге, Ахшылыкь кеп болурун тилегенге, Башуугу уа шорукь болу дегенме.

Азым жутдум аны сзз жашуумда, Бетселеден Малкырмамы кыоруулай. Жарты жолда кыалырма деп кыорьгама, Ишибиз да толга-толу болганмай.

Ташчан аур зат табилмам дуняда, Дей эдим, өтюрюкюо сынганын. Окьдан огуросу зат болмаз дуняда, Дей эдим, тил ючюнчөн абзанынчы.

Кеп илгедим - поэзияно табилмаым, Кюоршым - Малкырма бля эталмадым, Келгиди жулдузга да жеталмадым, Аны ючюн кишиге чамланмадым.

Кыдык энтра мени алым теремим, Келди кыоуду аны алга булбуп чыгыпчы. Кыыйн болган болур, зшта, кыаргыны.

Инир апа. Салпын желник шубурдап, Тереземи тохтамайын кыады: «Жашлыкь заманыга хо бир юн окуу.

Мени бля келчи», - деп чакырады. Жулдуз учул келгиди, жол жетди: Жетди манга, Бораакь атын артып, Сора кетди кзз келмеге, жол салып, Жорегим ми кеткенин алып.

Улуу Омар Хазим айтканын этдим: Чыгарь да ичим, тишкы да оюдум, Кеп конхалы мурамына да жетдим, Сюймектик деген таты отта да ююм.

Жашууну азда, айланч жолларьнда Файмакбарла да абын келгендиле. Жанылмаалыкь жаньж Аллах болганын билгендиле. Жашуу жолу бирде кеп болма барса, Бир-бирде уа бек тар окума Анда биреу арым илтигь аттасы, Башкысы уа бек тер апыр отпурду.

ХОДАЛАНЫ Марият.

Арый-тала билмеген Тоня

МЕН аны тангынаны беш-алты жыл болуп барды. Юй алып, башка орамга келгенчи Тоняны ишлеген жери Нальчаны Коммунист орамьнда жиги кой шенкюлго моданы пиццери. Алгыны а бир неча миңг тишюру ишлеген, юким тикетин фирманы окуучу-юйорну комбинаты болганды.

Кимди да Тоня? Таулу тишюру Кыргыстан Борисни тейки Антоноиды. Агазы - Борис Юлий, Гергюны жашы Борис Улуу Ата журт урушун алыпдан башлап, ахырына дери кыатышкан адам. Мындан башка-алты жак алгыла алуудан, ишине, жашуудан да агадан чачири, жигит юшени юсюндн эпилери бек сойюп да, махтап да кеп аруу сзз айтарды.

Кызы Тоня да ага ушаганыдайде. Тириники, жигерли, иш адилчолпого бля, адамгуюуу хактериги бля да. Кызы анысына ушаганына мени да сейр этмейди, хар не жаны бля да атасына ушаса уа: «Бу табигыйтаны жаньжылыкьгады, жши болуп турганды, терек эди» - дейдиле. Ол сззден кеп кере да эшитпеген. Тоняга уа мени да айталык туюлдо жалаңда эр киши матагыдыла деп.

Кыргыз, чыпта таулу тишюру Келпеден башкагыны жалаңда арый-тала билмеген тиригили, не торпо мушудан да, аны аталгам деп, кыорууп, артка турмаганды, асарды болгондымын.

Кыргыз, терек ишине да мийип, юк бочкы бля тасыа бугуларын кесип кетери. Алай этерге уа хар орминди да кыолудан келгик тюрордо, басынган да хазна этсин. Антоноид уа кыорьмадыкы. Мен кесим юргөн затны юсюндн айтама. Тоньондн а эр киши кыарат турду эдиле. Айкай да, бир бош жер угай, кеси ишлеген лицейни жанында, орам тийоринде.

Толпе уа, полпе... Жаз басындан башлап, коз арты - кызы суукулга тошючондн дери басынган абдууа, тегереги да пол пахтапалдан тобулды. Бирлери чыгып бошарга, башклары өсөдиле. Арбазда, орамда да тазалык кезно кыамалды. Барсы да Антоноидны кыолу бля этилдиде. Практикы дельсе бардыргылан, кызыланы тигереге, билеги юйреткен класс отуода да ала.

Директорунан сора, лицейни, аны ултуу, кен арабьндан да неси. Антоноид Борискеден аны кызы суукулга ишленгенде, оюндн, кертиден да. Болсада Антоноид юйде кеси бля бирге жашагын, Эссентууми шахарда курдюнчюл академияны бошай тургын кызы Визага бля юкюбьлгы тудуру Ахжозе бургулда заман табалды. Сау ючюн жашчы бля кореше, арьган кызын солтургына, эсмени тудурун са бир паркта атып, ойнап келгире да.

Бизини орамда жашаган кыоншулагу болуша турганын да кеп кере кергенге Тоняны. Сейр артыкчу бу өксюмо, боо биз да эткыди улуу болмаган наам тишюругу хар жерге да жетерге, тилеяселе, тилеяселе да да, бажерге, тилеяселе, тилеяселе да. Олар кызын аны кыошугунага бля кыошугунага болушурга кыошугуна келгенине, ючюкь-кыаруу да жетишкенге.

Бир инирде уа ишден кыайтсам, арабьнданы кыабьрганын узууну керекбиз хансаа өсюр турган

артыкчу бу өксюмо, боо биз да эткыди улуу болмаган наам тишюругу хар жерге да жетерге, тилеяселе, тилеяселе да. Олар кызын аны кыошугунага бля кыошугунага болушурга кыошугуна келгенине, ючюкь-кыаруу да жетишкенге.

Атлары тренери кыаранайла жак Дотпаланы Юрчюк, аны эслеп, орулууга ушаган сары шинки, көкөз кызын иподромга чакырганды. «Сен атланы ойнай бек сыйкынмын берчелери», - деди аны.

Алай эсе, алгы жоюкин болушукьсу бол да, атка минере, анда жюрюрге да юйрен, анда да саңга юйрөнчиле. Керги да ол ады Тоняга, Эргендиле терт сагайтла туруп келгенди иподромга кеп кезуледу.

Ат иерге кылапанын, боджрукуч кийбик, гиче чарилшеге артка артка уа улууга аюусуна. Ставроркы, Красодар кыалады, Ростовда болганды, Грузиягы дери да барганды Антоноид ат чарилшеге кыатышырга. Юч жылны ичкенде эки жере - биринчи, юч кере да экини жерини алганды сойюп аны Флейта бля.

Атланы сюймеклиги, чарилшеге кыатышуу аны ишине өсуюрун да чырмауулук этмегендиле. Эрген угай да, Тоняны жашууанда аны келчончю соруу болганды. Мен апы оукума, аны иллекта бля.

Атланы сюймеклиги, чарилшеге кыатышуу аны ишине өсуюрун да чырмауулук этмегендиле. Эрген угай да, Тоняны жашууанда аны келчончю соруу болганды. Мен апы оукума, аны иллекта бля.

Атланы тренери кыаранайла жак Дотпаланы Юрчюк, аны эслеп, орулууга ушаган сары шинки, көкөз кызын иподромга чакырганды. «Сен атланы ойнай бек сыйкынмын берчелери», - деди аны.

Алай эсе, алгы жоюкин болушукьсу бол да, атка минере, анда жюрюрге да юйрен, анда да саңга юйрөнчиле. Керги да ол ады Тоняга, Эргендиле терт сагайтла туруп келгенди иподромга кеп кезуледу.

Ат иерге кылапанын, боджрукуч кийбик, гиче чарилшеге артка артка уа улууга аюусуна. Ставроркы, Красодар кыалады, Ростовда болганды, Грузиягы дери да барганды Антоноид ат чарилшеге кыатышырга. Юч жылны ичкенде эки жере - биринчи, юч кере да экини жерини алганды сойюп аны Флейта бля.

Атланы сюймеклиги, чарилшеге кыатышуу аны ишине өсуюрун да чырмауулук этмегендиле. Эрген угай да, Тоняны жашууанда аны келчончю соруу болганды. Мен апы оукума, аны иллекта бля.

Атланы сюймеклиги, чарилшеге кыатышуу аны ишине өсуюрун да чырмауулук этмегендиле. Эрген угай да, Тоняны жашууанда аны келчончю соруу болганды. Мен апы оукума, аны иллекта бля.

Атланы сюймеклиги, чарилшеге кыатышуу аны ишине өсуюрун да чырмауулук этмегендиле. Эрген угай да, Тоняны жашууанда аны келчончю соруу болганды. Мен апы оукума, аны иллекта бля.

Атланы сюймеклиги, чарилшеге кыатышуу аны ишине өсуюрун да чырмауулук этмегендиле. Эрген угай да, Тоняны жашууанда аны келчончю соруу болганды. Мен апы оукума, аны иллекта бля.

Атланы сюймеклиги, чарилшеге кыатышуу аны ишине өсуюрун да чырмауулук этмегендиле. Эрген угай да, Тоняны жашууанда аны келчончю соруу болганды. Мен апы оукума, аны иллекта бля.

Жылыгы Сахьат лага оңг тапдыра

Бизни республикада Сохьурланы битеурорсий бирмелерини бөлмю куураганыны сексен жыл болганды. Аңга атыл жыйылууда обшествоно предпритиясында кеп жылпаны жигер иллекта бля.

Бизни бля ушаганына ол былай айтканды: «Биронюкюо Сохьурланы иллекта бля биринчи организацияны биркирдеди. Сахьат атланы саны 500-ге жетеди. Биз алапа не жаны бля да болушугу жорешибиз. Санаторийледе солуп, сауулганын иллекта бля.

Биронюкюо Сохьурланы иллекта бля биринчи организацияны биркирдеди. Сахьат атланы саны 500-ге жетеди. Биз алапа не жаны бля да болушугу жорешибиз. Санаторийледе солуп, сауулганын иллекта бля.

Биронюкюо Сохьурланы иллекта бля биринчи организацияны биркирдеди. Сахьат атланы саны 500-ге жетеди. Биз алапа не жаны бля да болушугу жорешибиз. Санаторийледе солуп, сауулганын иллекта бля.

Биронюкюо Сохьурланы иллекта бля биринчи организацияны биркирдеди. Сахьат атланы саны 500-ге жетеди. Биз алапа не жаны бля да болушугу жорешибиз. Санаторийледе солуп, сауулганын иллекта бля.

Биронюкюо Сохьурланы иллекта бля биринчи организацияны биркирдеди. Сахьат атланы саны 500-ге жетеди. Биз алапа не жаны бля да болушугу жорешибиз. Санаторийледе солуп, сауулганын иллекта бля.

Биронюкюо Сохьурланы иллекта бля биринчи организацияны биркирдеди. Сахьат атланы саны 500-ге жетеди. Биз алапа не жаны бля да болушугу жорешибиз. Санаторийледе солуп, сауулганын иллекта бля.

Биронюкюо Сохьурланы иллекта бля биринчи организацияны биркирдеди. Сахьат атланы саны 500-ге жетеди. Биз алапа не жаны бля да болушугу жорешибиз. Санаторийледе солуп, сауулганын иллекта бля.

Биронюкюо Сохьурланы иллекта бля биринчи организацияны биркирдеди. Сахьат атланы саны 500-ге жетеди. Биз алапа не жаны бля да болушугу жорешибиз. Санаторийледе солуп, сауулганын иллекта бля.

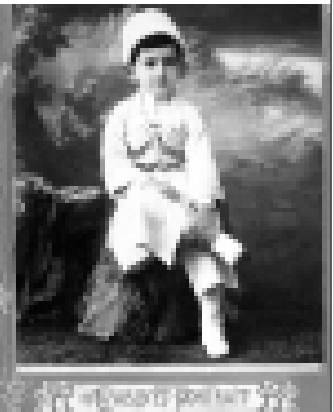
Биронюкюо Сохьурланы иллекта бля биринчи организацияны биркирдеди. Сахьат атланы саны 500-ге жетеди. Биз алапа не жаны бля да болушугу жорешибиз. Санаторийледе солуп, сауулганын иллекта бля.

Биронюкюо Сохьурланы иллекта бля биринчи организацияны биркирдеди. Сахьат атланы саны 500-ге жетеди. Биз алапа не жаны бля да болушугу жорешибиз. Санаторийледе солуп, сауулганын иллекта бля.

Биронюкюо Сохьурланы иллекта бля биринчи организацияны биркирдеди. Сахьат атланы саны 500-ге жетеди. Биз алапа не жаны бля да болушугу жорешибиз. Санаторийледе солуп, сауулганын иллекта бля.

Биронюкюо Сохьурланы иллекта бля биринчи организацияны биркирдеди. Сахьат атл

ЭСКИ СУРАТ

Таулу жашчык. Тизгинчилик, ариучук, сабий болганышка уа, кыялтай бир бөтөмдөгү барды анда. Бирде оң бикте, улугулага окуучу, алай жетишпейди.

Байламлык

Сөз китапны юсондон барганды

Бу коюлде «Эрудит» арада «Нору», «Солжык» сый журналналы келечилери бля тобушу болгонды. Игирини Напчынчи тогузуну номерли библиотекасында ишленген, «Эрудит» арны, онсекинчи номерли школун устазлары хазырлаганды. Тобушуну уа библиотеканы Вера Понедельникова бардырганды.

Жетишим

Бауман атлы училищеге алынгандыла

Школунаны бля студентлени «Космонавтика эм ракетка техника-2007» деген ат бля Королёв шахарда бардырылганы Битеурросей илму конференцияларына Фахмулу сабийилден атлы жакдан артык адам кытышканды. Ары Кыбарты-Малкыарны атында Оксучулары илму-техника чыгармачылыкларыны республикалы арасына жюроген школунаны келечилери баргандыла.

ЭСТЕРМЕ

Хордамны намысына

Дубки тийресинде Нальчикте Север Осетия-Алания жанындан кирген жерде Улуу Ата журт урушда Хордамга аталган эстертме бы коюлде ишленгенди. Аны бийиклиги жыйырма метрге жеткенди. Энди алайы «Намысы майданы» («Пошаод чести») деген атны жюртюрокюдо.

Аварияда

Аварияда кемелерден болгандыла

Битеу аварияланы эки юлошодон бири жауу адамланы автомашина тобюне уюшулери бля байламды. Ала да аспамсында жаш адамдыла. Жолда кетип барган автомашиналаны бир жангырны аузынлары бля да көп авария болды. Алары, бир бирине жол бермей, кыатышканылары бля адамла ачыдыла.

Жол-патруль

Жол-патруль служба

16-чы апрельде 23-чю апрельде бир кезиуде республиканы жолларында 15 авария болганды. Алада 9 адам кыяу тапханды. 21-чы апрельде эртеңкиде 20-ден ашык авария болганды. Алардын 10-досу АПСО-ну федеральды округун жюроген районун билим беруу управлениасыны спортну аскертехника торлюсюне сабий эм жаш тейо арасыны окуучулары да алада кесерини уюштырылган жердестенди.

КЪОРКУУСУЗЛУК

Рупь артына профессионалла алтурсунла

Бизни корреспондентиси, Элбрус району ич ишлерини ОТИБД-сыны пропаганда жаны бля инспектору Битрилланы Светланага тобел, жолда жюроюно кыркыуусузлугун жалчытуу не халда болганыны юсондон ушакч этгенди.

Аварияда

Аварияда кемелерден болгандыла

Битеу аварияланы эки юлошодон бири жауу адамланы автомашина тобюне уюшулери бля байламды. Ала да аспамсында жаш адамдыла. Жолда кетип барган автомашиналаны бир жангырны аузынлары бля да көп авария болды. Алары, бир бирине жол бермей, кыатышканылары бля адамла ачыдыла.

Жол-патруль

Жол-патруль служба

16-чы апрельде 23-чю апрельде бир кезиуде республиканы жолларында 15 авария болганды. Алада 9 адам кыяу тапханды. 21-чы апрельде эртеңкиде 20-ден ашык авария болганды. Алардын 10-досу АПСО-ну федеральды округун жюроген районун билим беруу управлениасыны спортну аскертехника торлюсюне сабий эм жаш тейо арасыны окуучулары да алада кесерини уюштырылган жердестенди.

Таулула саулукчулудула, кыйытын болумлада тезюмлюдуюле

XIX ёмюрдө, Кавказга келип, Россияны алпимери, музакантлары, жазуучулары эм дагыда башка усталыкчылары болганына сейир эсгерилерин кыйытандыла. Кавказ аркада да, кичи эс бургандыла ала, келери сейир-тамашакча кыялгандыла аны табыгытаны бля адамларыны ариулуктарына бля ётхемликтерине. Ма алпай бир кыяуу эсгериле бля окин шашарей этерге союмо.

Картинг

«Цветмет» кыауум алчыланы санындады

Экинчи Чегемни картодромунда буюнледе картингди Кыбарты-Малкыарны ачык чемпионатыны биринчи кезуюу башланганды. Кеси да Совет Союзу Жигити Михаил Хоговени хурметине атлаганды. Он эришулере Юр федеральды округун жюроген районун билим беруу управлениасыны спортну аскертехника торлюсюне сабий эм жаш тейо арасыны окуучулары да алада кесерини уюштырылган жердестенди.

Жалган ахчала жайылгандыла

КыМР-ни МБД-сы бир ауук замандан бери да Кыбарты-Малкыарны жеринде 1000-сөөк жайган ахчала чыгарыларны бир нечча кере ачыккылапканды. Хурметти граждандал Республикасыны Ич ишлерини Министерствосы Сизни эмгизге улуу ахча ала, бере туруп, аны керти ачча, жалган ахча болганына шанданп кыарга, билирге керектин салады. Сизге жалган ахча чыгарыларны зараны жетгендө, неда жалган ахча чыгарыларны бир нечча кере ишлени территорияны органдары билдирдиргизин тийебиз.

Жалган ахчала жайылгандыла

КыМР-ни МБД-сы бир ауук замандан бери да Кыбарты-Малкыарны жеринде 1000-сөөк жайган ахчала чыгарыларны бир нечча кере ачыккылапканды. Хурметти граждандал Республикасыны Ич ишлерини Министерствосы Сизни эмгизге улуу ахча ала, бере туруп, аны керти ачча, жалган ахча болганына шанданп кыарга, билирге керектин салады. Сизге жалган ахча чыгарыларны зараны жетгендө, неда жалган ахча чыгарыларны бир нечча кере ишлени территорияны органдары билдирдиргизин тийебиз.

Сабийни бастырып, кыачып кетгенди

16-чы апрельде 23-чю апрельде бир кезиуде республиканы жолларында 15 авария болганды. Алада 9 адам кыяу тапханды. 21-чы апрельде эртеңкиде 20-ден ашык авария болганды. Алардын 10-досу АПСО-ну федеральды округун жюроген районун билим беруу управлениасыны спортну аскертехника торлюсюне сабий эм жаш тейо арасыны окуучулары да алада кесерини уюштырылган жердестенди.

УЧРЕДИТЕЛЬЕ: Кыбарты-Малкыар Республикасы Парламентти бля Правительство
Баш редактор АТАААНЫ Жамал
РЕДАКЦИЈА: АЛИКАЛАНЫ Владимир, АПАЙЛАНЫ Музафар (баш редактору заместителени), БЕПШАЙЛАНЫ Мутали (баш редактору заместителени), БУТМАЛАНЫ Аманат, КЫЗЫЛАЙЛАНЫ Алия, ТЕНУЛАНЫ Хана, ТОКМУАЛАНЫ Хусейн, ТӨКШУЛАНЫ Борис (журалды секретары)
ТЕЛЕФОНЫ: Редактору прешыяны - 42-63-01, Баш редактору заместителери - 42-38-21, 47-26-22, Журалды секретары - 42-66-85, Секретариат - 40-93-62, Корректоры - 42-63-52
РЕДАКЦИЈАНЫ БЕЛОМЕРИ: Жаманат-политика жашуучу белюмо - 42-67-68, 42-04-22, Экономика белюмо - 42-66-73, Культура белюмо - 42-68-72, Социальды политика белюмо - 42-66-76, 47-27-59, Спорт белюмо - 42-66-77, 47-27-59, Писмонаны-рекламаны эм билдирүүчү белюмо - 42-37-94, Тиманчылары белюмо - 47-31-28, Букалгери - 42-30-87, Операторлары - 42-26-28, 42-65-65
ГАЗЕТИ БАСМАГА КыМР-ни Культура эм информация коммуналдык министрствосуну компьютер службага кабар эткенди
ГАЗЕТИНИ ИШТЕРИ ТАПТЫРУУ ЮКОН КыМР-ни почта сыякылы федеральды Управлениасы жуулдылары: Телефонна: 44-06-51, 49-51-50
ГАЗЕТИНИ РОЙНАКТА АЧЫШ ЮКОН КыМР-ни «Роснестат» акционер общество жуулдылары. Телефон: 42-69-34
НОМЕРИ ГРАФИКЕ КИРЕ 19 саятда кыял салындады. 20.00 саятда кыял салындады
ГАЗЕТИНИ НОМЕРИ ЧЫГАРГАНДА: Мокваланы Зукура-дежурны редактору, Кеченичканы Зулфияны - жуулды секретарыны заместителени, Гуртопюны Жаннет, Ахматланы Шахидя, Айлийаны Кулина, Зезаланы Лида - корректоры.
360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспекти, 5
Тиражи 3750 экз. Заказ № 1226